

EWS (Korai Jelzőrendszer) összefoglaló 2006-2007

Kezelés és Ártalomcsökkentés konferencia

Daróczy Zita

Nemzeti Drog Fókuszpont

2007. október 19.

Drog, Adat, Döntés

Early Warning System

- Európai Unió Tanácsának 2005/387/IB Határozata rögzíti a folyamatot
- 3 lépcső:
 - Információcsere/korai jelzőrendszer
 - Kockázatelemzés ()
 - Döntéshozatal (Uniós szinten)
- **Korai jelzőrendszer célja:** új pszichoaktív szer felbukkanásakor
 - Gyors reagálás, tájékoztatás, információcsere
 - Csak a legfontosabb információk
 - Jelentés szabványos úrlapon
- Új pszichoaktív szer: **NEM** szerepel a következő jegyzékekben
 - ENSZ-1961 Egységes Kábítószer egyezmény bármely jegyzéke
 - ENSZ-1971 Pszichotrop anyagokra vonatkozó egyezmény I., II., IV. jegyzéke

Röviden

- 2006-2007 folyamán az EWS-en keresztül jelentett új pszichoaktív szerek
- 2006-2007-ben Magyarországról jelentett új pszichoaktív szerek
- BZP, mCPP
- Atropinnal szennyezett kokain
- Szennyezett kannabisz
- Tervek

A Tanács 2005/387/IB Határozata alapján az EMCDDA és az Europol felé jelentett anyagok (2006)

- **pFPP** (p-Fluorophenylpiperazine) – 19 April 2006 – United Kingdom
- **pCPP** (1-4 chloro phenyl piperazine) – 6 November 2006 – France
- **DBZP** (1, 4-Dibenzylpiperazine) – 9 November 2006 – United Kingdom
- **2,4-DMA** (2,4-dimethoxy-alpha-methylbenzeneethanamine) (or 2,5-DMA (2,5-dimethoxy-alpha-methylbenzeneethanamine)) – 20 November 2006 – Finland
- **2-aminoindan** (1H-Inden-2-amine, 2,3-dihydro; or 1-aminoindan (1H-Inden-1-amine, 2,3-dihydro) – 21 November 2006 – Finland
- **Bromo-Dragonfly** (Bromo-benzodifuranyl-isoprophylamine) – 21 November 2006 – Sweden
- **DOI** (4-iodo-2,5-dimethoxyamphetamine) – 21 November 2006 – Sweden

A Tanács 2005/387/IB Határozata alapján az EMCDDA és az Europol felé jelentett anyagok (2007)

- **2C-B-Fly** (8-bromo-2,3,6,7-benzo-dihydro-difuran-ethylamine) – 15 February 2007 – Finland
- **5-MeO-Dalt** (N,N-diallyl-5-methoxytryptamine) – 15 February 2007 – Finland
- **N-ethyl-2C-B** (N-ethyl- 4-Bromo-2,5-dimethoxybenzeneethanamine) – 22 February 2007 – Finland
- **Vanoxerine** (1-[2-[bis(4-fluorophenyl)methoxy]ethyl]-4-(3-phenylpropyl)piperazine) 3 May 2007 – Belgium
- **D2PM** ((S)-(-)-, -Diphenyl-2-pyrrolidinylmethanol) – 11 May 2007 – United Kingdom
- **4-MTA** (4-methylthioamphetamine) – 5 June 2007 – France
- **N-Acetyl-DOB** (N-Acetyl-4-bromo-2,5-dimethoxyamphetamine) – 11 June 2007 – United Kingdom

2007 június óta az EMCDDA és az Europol felé jelentett anyagok

- **Glaucin** - július, Egyesült Királyság
 - Glauvent nevű köhögéscsillapító alkotóeleme
 - Rózsaszín és kék kerek tabletták – London
- **1-(3-chlorophenyl)-4-(3-chloropropyl) piperazine hydrochloride** – szeptember, Ausztria (utcai név: **Gelbes**)
 - antidepresszáns Nefazodon gyártásához használt (legális) köztitermék
 - Valószínűleg az mCPP-hez hasonló tulajdonságokkal
 - Halványzöld kerek tabletták

Magyarországon lefoglalt anyagok 2006-2007 folyamán

- 2006
 - GBL: folyadék – hatása a GHB-hoz hasonló, de gyorsabban és hosszabb ideig ható, pszichoaktív szer
 - Ketamin: por, folyadék – érzéstelenítő, altató, fájdalomcsillapító, főként állatorvoslásban használt; hallucinogok közé tartozó pszichoaktív szer
 - mCPP: tablettá, por, folyadék - piperazinok közé tartozó pszichoaktív szer

Magyarországon lefoglalt anyagok 2006-2007 folyamán

- 2007
 - GHB: folyadék – „folyékony ecstasy”, színtelen, szagtalan, enyhén sós ízű folyadék; eredendően érzéstelenítésre használták; nyugtatók-altatók közé tartozó pszichoaktív szer
 - Ketamin – lsd. előző dia
 - mCPP – lsd. előző dia

BZP és mCPP

BZP (1)

- 1 - benzilpiperazin
- Piperazin származék
- Szintetikus anyag
- 1980-as években aktív hatóanyaga a Trelibet nevű Magyarországon is forgalmazott antidepresszánsnak (a gyógyszert már nem gyártják)
- 1999-ben jelezték az első rekreációs célú használatot Európában
- Általában TFMPP-vel és/vagy alkohollal, más szerrel együtt fogyasztják
- Amfetaminhoz hasonló hatást fejt ki
- Használatkor jelentkező mellékhatások: étvágytalanság, hányinger, fejfájás, szédülés, hangulatváltozások, elalvási problémák (az eufória, fokozott éberség és jóllét-érzés pozitívan értékelt hatásai mellett)

BZP (2)

- Eddig 13 tagállamban foglaltak le belőle; az Egyesült Királyságban a legnagyobb mennyiségben
- Magyarországon nem történt lefoglalás
- legálisan megvehető az interneten („legális” ecstasy néven)
- Fogyasztói réteg valószínűleg hasonló az ecstasy-t fogyasztó réteghez korban, nemben, fogyasztás helyében
- 2007. január 1: a BZP felkerült a Doppingellenes Világszabályzat által tiltott szerek listájára
- EMCDDA - Europol közös jelentés: 2007. február
- EMCDDA Kockázatelemzés: 2007. május

A Kockázatelemzés javaslata és lehetséges következményei

- **EMCDDA javaslat:** stimuláns tulajdonságai, egészségügyi kockázata és orvosi előnyök hiányában kontrollálni kell a BZP-t; további tanulmányok, kutatások szükségesek
- A 2005/387/IB Határozat értelmében Uniós szinten a tagállamok a BZP-t az **1971-es Pszichotrop Anyagokra Vonatkozó ENSZ Egyezmény alapján tudják kontrollálni** és büntetőjogilag szabályozni saját jogszabályaik alkalmazásával
- Ez azonban ne korlátozza a pontos információgyűjtést és annak a szakértők, fogyasztók felé való kommunikálását
- A szabályozás:
 - megkönnyítené az illegális kereskedelem és előállítás figyelemmel kísérését,
 - korlátozná a BZP kínálatának és fogyasztásának terjedését,
 - a gyógyszer ipart nem befolyásolná, ugyanakkor
 - létrehozhat egy illegális piacot a szer számára,
 - helyettesítő anyagok megjelenéséhez vezethet.

BZP (3)

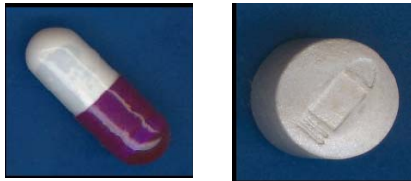
Dánia

Finnország

Franciaország

Görögország

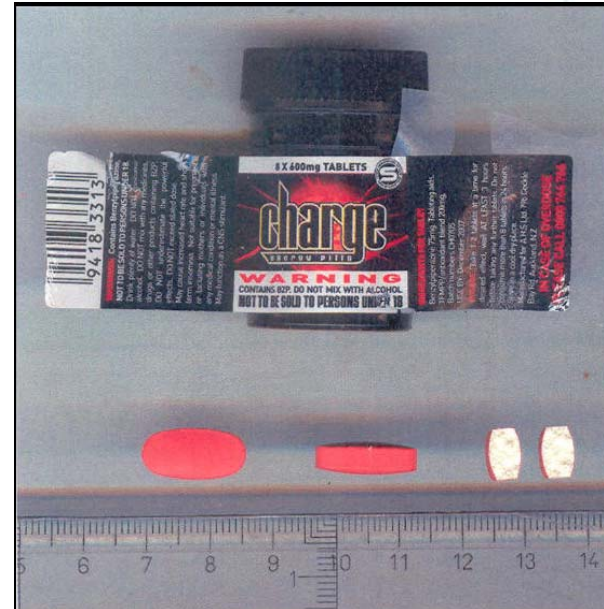

Egyesült Királyság

BZP (4)

Svédország

mCPP (1)

- **2005 február-március:** első megjelenés a korai jelzőrendszerben
- **2005 augusztus:** közös jelentéshez szükséges információk beszerzése
- **2005 október:** közös jelentés elkészült
- **2005 december:** nem lehet kockázatértékelés alá vetni mert néhány tagállamban gyógyászati termék előállításához használják
- **2006 január:** Magyarországon ellenőrzött vegyület
- **2006 május** - Bizottság döntése: az EMCDDA és az Europol gyűjtsön további adatokat az mCPP-ről és lehetséges kockázatairól

mCPP (2)

- **2007 március:** az 'aktív megfigyelés' eredményeinek megvitatása
 - Az anyag továbbra is elérhető kereskedelmi forgalomban, illegális előállítás nem szükséges; a legszélesebb körben jelenlevő új pszichoaktív szer a korai jelzőrendszer létezése (1997) óta
 - 26 tagállamban és Norvégiában jelent meg
 - 22 tagállamban történt lefoglalás 2006 folyamán; 8 tagállamban viszonylag nagy mennyiségben
 - Két alkalommal nagy mennyiségű tablettakészítő és tároló helyiséget foglaltak le → kereskedelmi mennyiség és a szervezett bűnözés megjelenése
 - Több alkalommal találtak mCPP-t az MDMA-t tartalmazó tablettákban kiegészítésként – egészségügyi kockázata nem ismert
 - Komolyabb mérgezés ill. halálest sem történt az EU-ban

mCPP (2)

Belgium, Litvánia,
Hollandia stb.

Magyarország

Magyarország

Franciaország

**A különböző tabletták szinte
az összes tagállamban
előfordultak, nem csak a
jelzettekben**

Atropinnal szennyezett kokain

Atropinnal szennyezett kokain

- **2007. augusztus 2.** : EWS hálón keresztül érkezett információ
- Olaszország Lombardia tartományában július 25-27 között 18 személyt szállítottak kórházba izgatottság, hallucinációk, szájszárazság, légzési zavarok, eszméletvesztés, magas vérnyomás, pupillatágulat és szívritmuszavar tüneteivel
- **2007. augusztus 8.** : EWS hálón keresztül
- Ausztria: augusztus első hetében Innsbruck-ban találtak hasonló eseteket
- Hollandia: augusztus első hetében több városban kerültek sürgősségi osztályokra betegek atropinnal szennyezett kokain miatt

2004-2005 óta most először jelentettek nagyobb esetszámot. Több riasztás 2007 nyár óta nem volt. Az Egyesült Királyságban foglaltak le atropinnal szennyezett kokaint kis mennyiségben, vagyis jelen van a piacon.

Úgy tűnik ha kisebb az atropin mennyisége, nem okoz orvosi beavatkozást igénylő gondot.

Atropin

- Atropin: izomlaxító
- Főként szemvizsálat előtt csepegtették a szembe, pupillatágító hatása miatt
- Orvositól eltérő mennyiség esetén hatásai: gyorsabb szívverés-szívritmuszavar, szájszárazság, pupillatágulat, homályos látás, fényérzékenység, hallucinációk és egyensúlyérzék elvesztése

„Üveggyönggyel” szennyezett kannabisz

Szennyezett kannabisz (1)

- **Első megjelenés** - 2006 december, Egyesült Királyság
- **Fogyasztók beszámolóí:**
 - köhögés,
 - torokfájás,
 - mellkasi fájdalmak
 - szemcsés érzés tapintáskor

Szennyezett kannabisz (2)

- Vizsgálatok eredményei
 - Szabad szemmel – ránézésre csillogó, mintha sok gyanta lenne rajta, szemcsés érzet
 - Mikroszkóppal - legtöbbször gömb alakú szilikát gyöngyök, általában 60-100 mikron átmérő, néha 20 mikronnál kisebb
 - Ha 5 mikronnál kisebb az átmérő → belelegezhető a szilikát darab, hosszú távon szilikózist okozhat
 - A piac kb. 10%-a fertőzött
 - Az Egyesült Királyságban talált és vizsgált anyag valószínűleg Hollandiából származik

Szilikózis

Mi okozza?

- Szilikátpor (kvarcpor) éveken át tartó belélegzése
- A felgyülemlő por a tüdőben rostgócok keletkezését eredményezi, melyek növekedhetnek, ezáltal csökkentve a tüdő légző felületét
- Általában több évtizeden át kell érintkezni a porral a tünetek kialakulásához, de néha 10 év is elég

Tünetek, panaszok

- Egyszerű szilikózis: köhögés, köpet ürítés
- Komplikált szilikózis: köhögés, köpet ürítés, súlyos légszomj (eleinte csak terhelésnél)
- A szilikózisos beteg sokkal nagyobb eséllyel fertőződik meg a tuberkulózis kórokozójával, mint a nem szilikózisos fogyasztó

Tervek

Tervek

- Szeretnénk, ha a kezelés első fázisában résztvevő szervezetek az EWS-t is hasznosnak találnák és kölcsönös információcsere alakulna ki
- Információ formája: a szolgáltatókkal kapcsolatba kerülő fogyasztók szerhasználati mintájának változásai és ezek figyelemmel kísérése, az EWS háló értesítése, hogy továbbíthassuk az EMCDDA felé.
- Eleinte a görög minta alapján egy külön kérdőívben gondolkoztunk, megkérdezve a fogyasztók kezelését nyújtó szolgáltatókat a szerrel kapcsolatosan:
 - Szer neve/utcai neve
 - Fizikai leírás
 - Új szer fogyasztási módja
 - Régebbi szer új fogyasztási módja
 - Fogyasztás kiterjedtsége
 - Fogyasztás körülményei
 - Fogyasztók csoportja
 - A fogyasztó által ismertnek minősített szer új mellékhatásai

Tervek (2)

Az ártalomcsökkentő szolgáltatók részére készített adatgyűjtési protokoll *F* része ezeket a kérdéseket lefedi!

Köszönöm a figyelmüket!

Email: daroczy.zita@oek.antsz.hu

www.drogfokuszpont.hu